

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Eleny Kováčovej a členov senátu JUDr. Jany Henčekovej, PhD. a JUDr. Jozefa Milučkého v právnej veci žalobcu: **D.-I., s.r.o.**, zastúpeného JUDr. M. I., advokátkou, proti žalovanému: **Katastrálny úrad v Prešove**, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia a postupu žalovaného č. Vo 22/2007 zo dňa 16. novembra 2007, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Prešove č. k. 1 S 5/2008-33 zo dňa 28. októbra 2008, takto

r o z h o d o l :

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Prešove č. k. 1 S 5/2008-33 zo dňa 28. októbra 2008 **p o t v r d z u j e .**

Účastníkom náhradu trov odvolacieho konania **n e p r i z n á v a .**

O d ô v o d n e n i e :

Napadnutým rozsudkom Krajský súd v Prešove zamietol ako nedôvodnú žalobu, ktorou sa žalobca domáhal preskúmania zákonnosti rozhodnutia žalovaného správneho orgánu č. Vo 22/2007 zo dňa 16. novembra 2007, ktorým žalovaný potvrdil rozhodnutie prvostupňového správneho orgánu Správy katastra Vranov nad Topľou č. V 61/2007 zo dňa 25. júna 2007, ktorým prvostupňový správny orgán zastavil katastrálne konanie v zmysle § 31b písm. f) zákona č. 162/1995 Z.z. o katastri nehnuteľností a o zápise vlastníckych a iných práv k nehnuteľnostiam v znení neskorších predpisov (katastrálny zákon) po tom, čo účastníci kúpnej zmluvy, a to daňový dlžník C., a.s., (predávajúci) ako i kupujúci (žalobca) na výzvu

správy katastra v prerušenom katastrálnom konaní nepredložili súhlas správcu dane Daňového úradu Vranov nad Topľou k prevodu nehnuteľností v zmysle § 71 ods. 2 zákona č. 511/1992 Zb. v znení neskorších predpisov. V odôvodnení rozhodnutia sa krajský súd stotožnil s právnym názorom žalovaného v tom, že nebolo možné povoliť vklad vlastníckeho práva z kúpnej zmluvy zo dňa 29. decembra 2006 do katastra nehnuteľností, hoci žalobca dňom 8. februára 2007 odstránil príslušné nedostatky nariadené správou katastra, avšak tým istým dňom, teda 08.02.2007, bolo doručené správe katastra rozhodnutie Daňového úradu Vranov nad Topľou č. 744/340/123-5223/07/Hre zo dňa 5. februára 2007, ktorým správca dane podľa § 71 zákona č. 511/1992 Zb. v znení neskorších predpisov na zabezpečenie daňového nedoplatku daňového dlžníka (C., a.s., t.č. G., a.s. v likvidácii) zriadil záložné právo k predmetu prevodu a súčasne zakázal daňovému dlžníkovi nakladať s predmetom záložného práva bez súhlasu správcu dane. Krajský súd taktiež dôvodil tým, že v konaní o povolenie vkladu vlastníckeho práva sa skúma najmä či po uzavretí zmluvy do rozhodnutia o povolení vkladu nenastali skutkové alebo právne zmeny, ktoré bránia vkladu vlastníckeho práva do katastra nehnuteľností. Keďže daňový dlžník nepredložil správne orgánu predchádzajúci súhlas správcu dane, týkajúci sa predmetu záložného práva, správne potom správa katastra postupovala, keď nevyhovela návrhu na vklad vlastníckeho práva do katastra nehnuteľností. Krajský súd zároveň rozhodol o trovách konania tak, že účastníkom náhradu trov konania nepriznal s poukazom na ustanovenie § 250k ods. 1 OSP, nakoľko žalobca v konaní úspech nemal a žalovanému správne orgánu trovy konania nevznikli.

Proti rozsudku krajského súdu podal v zákonom stanovenej lehote odvolanie žalobca a z hľadiska obsahu petitu odvolacieho návrhu žiadal, aby odvolací súd zrušil rozsudok krajského súdu a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Poukázal na to, že na základe rozhodnutia Správy katastra Vranov nad Topľou o prerušení správneho konania boli dňa 8. februára 2007 odstránené nedostatky návrhu na vklad a dňa 8. februára 2007, kedy boli nedostatky návrhu na vklad odstránené, zároveň bolo doručené správe katastra i rozhodnutie správcu dane Daňového úradu Vranov nad Topľou zo dňa 5. februára 2007 o zriadení záložného práva. Podľa žalobcu správa katastra pochybila keď dňa 8. februára 2007 nerozhodla o návrhu na vklad vlastníckeho práva do katastra nehnuteľností zo dňa 16. januára 2007, ale prerušila správne konanie za tým účelom, aby účastníci vkladového konania predložili správe katastra súhlas správcu dane v lehote do 30 dní. Namietal, že rozhodnutie o zriadení záložného práva správca dane bol povinný najskôr riadne doručiť účastníkovi a po vykázanom doručení mal správca dane na rozhodnutí vyznačiť jeho vykonateľnosť a až takéto rozhodnutie mohol správca dane zaslať do katastra nehnuteľností a následne najskôr v nasledujúci pracovný deň po doručení rozhodnutia s vyznačenou doložkou vykonateľnosti by správa katastra vykonala zápis obmedzujúci poznámky

a správca dane by už len oznámil správe katastra, kedy rozhodnutie o zriadení záložného práva nadobudlo právoplatnosť. Podľa žalobcu, keďže rozhodnutie správcu dane o zriadení záložného práva bolo účastníkovi katastrálneho konania doručené 09.03.2007, rozhodnutie správcu dane bolo vykonateľné najskôr 09.03.2007, a keďže vady návrhu boli odstránené 08.02.2007, tak správa katastra mala o návrhu na vklad vlastníckeho práva rozhodnúť. Podľa žalobcu správne orgány svojim nezákonným postupom porušili ustanovenia § 41 ods. 2 a § 31 ods. 3 katastrálneho zákona ako aj ustanovenia § 17 ods. 2 písm. b) a § 71 ods. 1, 3 zákona č. 511/1992 Zb. o správe daní v znení neskorších predpisov.

Žalovaný správny orgán sa písomne ku odvolaniu žalobcu vyjadril a žiadal, aby odvolací súd rozsudok krajského súdu potvrdil. Poukázal na príslušné ustanovenia katastrálneho zákona ako i zákona č. 511/1992 Zb. v znení neskorších predpisov ako i na ustanovenie § 36b ods. 1 písm. c) vykonávacej vyhlášky č. 79/1996 Z.z. ku katastrálnemu zákonu. Podľa žalovaného tvrdenie žalobcu, že správny orgán mal dňa 08.02.2007 vydať rozhodnutie o povolení vkladu vlastníckeho práva z kúpnej zmluvy do katastra nehnuteľností nemá oporu v zákone a navyše návrh na vklad vlastníckeho práva bol správe katastra doručený 16.01.2007 a preto nebolo ani potrebné rozhodnúť dňa 08.02.2007, pretože 30-dňová lehota na rozhodnutie v zmysle § 32 katastrálneho zákona neuplynula dňa 08.02.2007. Podľa žalovaného po doručení rozhodnutia správcu dane katastrálnemu orgánu bolo nutné na rozhodnutie o zriadení záložného práva prihliadať ako na okolnosť, ktorá by mohla mať vplyv na povolenie vkladu vlastníckeho práva bez ohľadu na skutočnosť či bolo rozhodnutie správcu dane v čase doručenia právoplatné, a to aj s ohľadom na ustanovenie § 31 ods. 2 katastrálneho zákona. V zmysle § 71 ods. 7 zákona č. 511/1992 Zb. po vydaní rozhodnutia správcu dane stráca vlastník oprávnenie voľne nakladať s predmetom záložného práva bez predchádzajúceho súhlasu správcu dane a v tomto prípade i správa katastra konala v súlade s § 71 ods. 7 zákona č. 511/1992 Zb. a taktiež § 31 katastrálneho zákona. Žalovaný taktiež poukázal na to, že súhlas správcu dane na prevod nehnuteľností nebol doložený ani 3 mesiace po právoplatnosti rozhodnutia daňového úradu a vklad vlastníckeho práva do katastra nehnuteľností k nehnuteľnosti, na ktorej viazne daňové záložné právo je možné povoliť len po predchádzajúcom súhlase správcu dane a poukázal i na právny názor vyjadrený v rozsudku Najvyššieho súdu SR sp. zn. 3 SŽ-o-KS 40/2006.

Najvyšší súd SR ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 OSP) preskúmal vec na odvolacom pojednávaní (§ 250ja ods. 2 a § 214 ods. 1 písm. c) s poukazom na § 246c ods. 1 veta prvá OSP) podľa § 250ja ods. 3 druhá veta OSP a podľa § 219 ods. 1, 2 OSP napadnutý rozsudok potvrdil, keď dospel k záveru, že odvolaniu žalobcu nie je možné priznať úspech a to z nasledovných dôvodov:

Podľa 244 ods. 1 OSP v správnom súdnictve preskúmajú sudy na základe žalôb alebo opravných prostriedkov zákonnosť rozhodnutí a postupu orgánov verejnej správy.

Predmetom súdneho preskúmacieho konania podľa piatej časti hlavy druhej OSP bolo v danom prípade posúdenie dôvodnosti návrhu na vklad vlastníckeho práva z predmetnej kúpnej zmluvy zo dňa 29.12.2006 do katastra nehnuteľností a to v intenciách ustanovení katastrálneho zákona ako i vyhlášky Úradu geodézie, kartografie a katastra Slovenskej republiky č. 79/1996 Z.z., ktorou sa vykonáva katastrálny zákon a taktiež v intenciách ustanovení zákona č. 511/1992 Zb. v znení neskorších predpisov.

Predmetom katastrálneho konania na Správe katastra vo Vranove nad Topľou bol návrh na vklad vlastníckeho práva z kúpnej zmluvy uzatvorenej dňa 29.12.2006 medzi predávajúcim C., a.s., a kupujúcim D.-I., s.r.o., pričom predmetom kúpnej zmluvy boli nehnuteľnosti vo vlastníctve predávajúceho zapísané v katastri nehnuteľností k. ú. Č. na LV č. X., a to pozemok – parc. č. X. – zastavané plochy a nádvoria o výmere 38m² a prečerpávacía stanica postavená na uvedenej parcele č. X.. V priebehu katastrálneho konania dňa 08.02.2007 došlo na Správu katastra vo Vranove nad Topľou rozhodnutie správcu dane Daňového úradu Vranov nad Topľou o zriadení záložného práva zo dňa 05.02.2007 vzťahujúce sa na nehnuteľnosti daňového dlžníka, ktorým je obchodná spoločnosť C., a.s., ohľadne nehnuteľností uvedených na LV č. X., k.ú. Č., teda tie nehnuteľnosti, ktoré sú v danom prípade predmetom kúpnej zmluvy zo dňa 29.12.2006. Podľa názoru odvolacieho súdu správne postupoval prvostupňový správny orgán, keď vyzval účastníkov katastrálneho konania, aby predložili v lehote 30 dní súhlas správcu dane Daňového úradu vo Vranove nad Topľou k nakladaniu s nehnuteľnosťami.

Podľa § 71 ods. 1 veta prvá zákona č. 511/1992 Zb. správca dane môže rozhodnúť o zabezpečení daňového nedoplatku zriadením záložného práva k predmetu záložného práva vo vlastníctve daňového dlžníka.

Podľa odseku 2 uvedeného ustanovenia rozhodnutie správcu dane podľa odseku 1 musí obsahovať okrem náležitostí podľa § 30 ods. 2 aj označenie daňového nedoplatku, predmetu záložného práva a zákaz daňovému dlžníkovi alebo poddlžníkovi nakladať s predmetom záložného práva bez predchádzajúceho súhlasu správcu dane.

Podľa odseku 3 uvedeného ustanovenia, ak ide o nehnuteľnosť, byt alebo nebytový priestor, zašle správca dane rozhodnutie o zriadení záložného práva

k nehnuteľnosti, bytu alebo nebytovému priestoru s vyznačením jeho vykonateľnosti do katastra nehnuteľností. Správca dane oznámi katastru nehnuteľností, kedy nadobudlo rozhodnutie o zriadení záložného práva k nehnuteľnosti právoplatnosť.

Podľa odseku 5 uvedeného ustanovenia, správca dane je oprávnený na účely podľa odseku 1 vyzvať daňového dlžníka, aby predložil súpis svojho majetku. Daňový dlžník je povinný tejto výzve v určenej lehote vyhovieť.

Podľa odseku 6 uvedeného ustanovenia, správca dane dbá, aby hodnota predmetu záložného práva podľa odseku 1 bola primeraná sume daňového nedoplatku, na zabezpečenie ktorého sa záložné právo zriaďuje. Ak daňový dlžník v čase vydania rozhodnutia o zriadení záložného práva nevlastní predmet záložného práva, ktorého hodnota je primeraná sume daňového nedoplatku, môže správca dane rozhodnúť o zriadení záložného práva aj na predmet vyššej hodnoty. Správca dane má právo skontrolovať pravdivosť súpisu majetku daňového dlžníka.

Podľa odseku 7 vety prvej uvedeného ustanovenia, právne úkony týkajúce sa predmetu záložného práva po vydaní rozhodnutia o zriadení záložného práva môže daňový dlžník vykonať len po predchádzajúcom súhlase správcu dane.

Inštitút záložného práva slúži na zabezpečenie splatnej dane, teda daňového nedoplatku, ako aj zabezpečenie budúcej istej daňovej pohľadávky, ak má správca dane odôvodnenú obavu, že nesplattnú alebo nevyrubenú daň daňový subjekt neuhradí. Ako vyplýva z obsahu rozhodnutia Daňového úradu Vranov nad Topľou zo dňa 05.02.2007 o zriadení záložného práva, tak daňový dlžník – obchodná spoločnosť V, a.s., má skutočne daňový nedoplatok, a to na dani z pridanej hodnoty a taktiež si správca dane cez inštitút záložného práva zabezpečuje sankčný úrok ako istú daňovú pohľadávku, ktorá vznikne v budúcnosti. Taktiež z rozhodnutia o zriadení záložného práva vyplýva, že počas trvania záložného práva sa v zmysle ustanovenia § 71 ods. 2 zákona č. 511/1992 Zb. v znení neskorších predpisov zakazuje daňovému dlžníkovi nakladať s predmetom záložného práva bez súhlasu správcu dane. Z uvedeného rozhodnutia o zriadení záložného práva tiež vyplýva, že v zmysle ustanovenia § 71 ods. 7 vety prvej uvedeného zákona právne úkony týkajúce sa predmetu záložného práva môže daňový dlžník vykonať len po predchádzajúcom súhlase správcu dane. Podľa názoru odvolacieho súdu z obsahu rozhodnutia správcu dane o zriadení záložného práva vyplýva, že toto rozhodnutie spĺňa i zákonné náležitosti.

Vzhľadom na uvedené skutočnosti je možné konštatovať, že do vedomostnej sféry Správy katastra vo Vranove nad Topľou sa obsah rozhodnutia Daňového úradu

Vranov nad Topľou zo dňa 05.02.2007 o zriadení záložného práva k nehnuteľnostiam daňového dlžníka (predávajúceho) C., dostal dňa 08.02.2007. Správne preto správa katastra postupovala zákonným spôsobom keď vyzvala účastníkov katastrálneho konania, aby v zmysle ustanovenia § 71 ods. 7 zákona č. 511/1992 Zb. predložili súhlas správcu dane na nakladanie s predmetom záložného práva. Ako vyplýva z obsahu správneho spisu, rozhodnutie o zriadení záložného práva vydané správcom dane riadne nadobudlo právoplatnosť, ktorá skutočnosť bola v zmysle § 71 ods. 3 uvedeného zákona i oznámená správe katastra a daňový dlžník nepredložil súhlas správcu dane k nakladaniu s predmetom záložného práva ani do rozhodnutia odvolacieho správneho orgánu Katastrálneho úradu v Prešove.

Pre úplnosť veci odvolací súd uvádza, že daňovému dlžníkovi, resp. účastníkom katastrálneho konania nič nebránilo zaplatiť príslušný daňový nedoplatok správcovi dane a v právomoci správcu dane v takom prípade by bolo oprávnenie v zmysle ustanovenia § 71a ods. 2 zákona č. 511/1992 Zb. i zrušiť už vydané rozhodnutie o zriadení záložného práva. Ani takýto zákonný postup, ako vplýva zo spisového materiálu, účastníci katastrálneho konania nevyužili. V tejto súvislosti je potrebné taktiež uviesť, že správne krajský súd poukazuje na ustanovenie § 36b ods. 1 písm. c) vykonávacej vyhlášky č. 79/1996 Z.z., v zmysle ktorého ustanovenia správny orgán v konaní o povolenie vkladu vlastníckeho práva skúma najmä, či po uzavretí zmluvy do rozhodnutia o povolení vkladu nenastali skutkové, alebo právne zmeny, ktoré bránia vkladu do katastra.

Vzhľadom na ustanovenie § 22 ods. 4 katastrálneho zákona je potrebné konštatovať, že v katastrálnom konaní sa subsidiárne aplikujú i ustanovenia správneho poriadku, t.z. i zásada materiálnej pravdy zakotvená v ustanovení § 32 ods. 1 správneho poriadku, v zmysle ktorej bolo povinnosťou správneho orgánu skúmať, či po uzavretí zmluvy do rozhodnutia správy katastra nenastali také skutkové alebo právne zmeny, ktoré by bránili vkladu do katastra. Vzhľadom na uvedené dôvody podľa názoru odvolacieho súdu potom krajský súd napadnutým rozsudok posúdil predmetnú vec skutkovo i právne v súlade so zákonom a preto odvolací súd rozsudok krajského súdu ako súladný so zákonom podľa § 219 ods. 1 a 2 OSP potvrdil.

O náhrade trov odvolacieho konania rozhodol odvolací súd v zmysle ustanovenia § 224 ods. 1 v spojení s § 250k ods. 1 OSP tak, že účastníkom ich náhradu nepriznal. Neúspešnému žalobcovi náhrada trov odvolacieho konania nepatrí a žalovanému správne orgánu nevznikol nárok na ich náhradu.

P o u ě n i e : Proti tomuto rozsudku nie je prípustné odvolanie.

V Bratislave dňa 16. decembra 2009

JUDr. Elena Kováčová, v. r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia:
Nikoleta Adamovičová